

**چکیده نتایج طرح آمارگیری نیروی کار
بهار ۱۳۹۵**

مرکز آمار ایران

مقدمه

اشتغال و بیکاری، از جمله موضوع‌های اساسی اقتصاد هر کشوری است، به گونه‌ای که افزایش اشتغال و کاهش بیکاری، به عنوان یکی از شاخص‌های توسعه یافتگی جوامع تلقی می‌شود. نرخ بیکاری یکی از شاخص‌هایی است که برای ارزیابی شرایط اقتصادی کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد. طرح آمارگیری نیروی کار با هدف برآورد شاخص‌های نیروی کار به صورت فصلی و سالانه و همچنین تغییرات آن در کل کشور، نقاط شهری، نقاط روستایی و تغییرات سالانه در استان‌ها با روش نمونه‌گیری چرخشی^۱ در فصول مختلف سال اجرا می‌شود. این طرح اولین بار در سال ۱۳۸۴ آغاز شد و از آن زمان تاکنون در ماه میانی هر فصل اجرا شده است. پیش از آن، طرح دیگری تحت عنوان آمارگیری از ویژگی‌های اشتغال و بیکاری خانوار اجرا می‌شد. طرح مذکور اولین بار در سال ۱۳۷۳ و پس از آن در سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۷۹ یک بار در سال و فقط در ماه آبان و از سال ۱۳۸۰ تا سال ۱۳۸۲ در ماه میانی هر فصل و در سال ۱۳۸۳ در ماه‌های اردیبهشت و آبان انجام گرفت. برای بهبود کیفیت طرح و انطباق بیش‌تر با مفاهیم بین‌المللی به ویژه سازمان بین‌المللی کار^۲، در طرح مذکور بازنگری به عمل آمد تا به صورت طرح فعلی و با عنوان طرح آمارگیری نیروی کار به اجرا در آید.

در این طرح به دلیل ماهیت ادواری آن از نمونه پایه استفاده می‌شود. نمونه پایه، نمونه‌ای است که می‌توان از آن برای چند دوره از یک آمارگیری ادواری یا چند آمارگیری، زیر نمونه‌هایی انتخاب کرد. نمونه پایه‌ی این طرح برای سال‌های ۱۳۸۴ لغایت ۱۳۸۷ طی فرایندی از چارچوب سرشماری عمومی کارگاهی ۱۳۸۱ ساخته شده است که پس از ساخت نمونه پایه، فهرست‌برداری از خانوارهای مربوط به خوشه‌های نمونه پایه در زمستان ۱۳۸۳ انجام گرفت تا بر اساس آن بتوان خانوارهای نمونه را با توجه به الگوی چرخش مورد نظر برای دوره‌های مختلف آمارگیری انتخاب نمود. نمونه پایه‌ی بعدی طرح از ابتدای سال ۱۳۸۸ بر اساس اطلاعات فایل سرشماری سال ۱۳۸۵ طراحی و مورد استفاده قرار گرفت. در نمونه پایه‌ی فعلی، از اطلاعات فایل سرشماری ۱۳۹۰ استفاده شده است. در این راستا، با توجه به تغییر و تحولات محدود جمعیتی و واحدهای مسکونی در نقاط روستایی از انجام فهرست‌برداری در این نقاط (به جز در موارد خاص) صرف‌نظر و از فرم‌های فهرست‌برداری سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰ استفاده می‌شود. اما در نقاط شهری به منظور تهیه‌ی چارچوب مناسب و به هنگام، بخشی از خانوارها در محدوده‌ی خوشه‌های نمونه پایه در سال‌های ۱۳۹۱، ۱۳۹۲، ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ فهرست‌برداری شدند.

۱ - Rotation Sampling

۲ - International Labour Organization (ILO)

تعاریف و مفاهیم

جمعیت فعال اقتصادی

تمام افراد ۱۰ ساله و بیش تر (حداقل سن تعیین شده)، که در هفته‌ی تقویمی قبل از هفته‌ی آمارگیری (هفته‌ی مرجع) طبق تعریف کار، در تولید کالا و خدمات مشارکت داشته (شاغل) و یا از قابلیت مشارکت برخوردار بوده‌اند (بیکار)، جمعیت فعال اقتصادی محسوب می‌شوند.

تمام افراد ۱۰ ساله و بیش تر که در طول هفته‌ی مرجع، طبق تعریف کار، حداقل یک ساعت^۱ کار کرده و یا بنا به دلایلی به‌طور موقت کارشان را ترک کرده باشند، شاغل محسوب می‌شوند. شاغلان به‌طور عمده شامل دو گروه مزد و حقوق‌بگیران و خوداشتغالان می‌شوند. ترک موقت کار در هفته‌ی مرجع با داشتن پیوند رسمی شغلی برای مزد و حقوق‌بگیران و تداوم کسب و کار برای خوداشتغالان، به‌عنوان اشتغال محسوب می‌شود. افراد زیر نیز به لحاظ اهمیتی که در فعالیت اقتصادی کشور دارند، شاغل محسوب می‌شوند:

- افرادی که بدون دریافت مزد برای یکی از اعضای خانوار خود که با وی نسبت خویشاوندی دارند، کار می‌کنند (کارکنان فامیلی بدون مزد).
- کارآموزانی که در دوره‌ی کارآموزی فعالیتی در ارتباط با فعالیت مؤسسه‌ی محل کارآموزی انجام می‌دهند، یعنی مستقیماً در تولید کالا یا خدمات سهیم هستند، فعالیت آن‌ها "کار" محسوب می‌شود.
- محصلانی که در هفته‌ی مرجع مطابق تعریف، کار کرده‌اند.
- تمام افرادی که در نیروهای مسلح به‌صورت کادر دائم یا موقت خدمت می‌کنند (نیروهای مسلح شامل پرسنل کادر، درجه‌داران و سربازان وظیفه‌ی نیروهای نظامی و انتظامی).

بیکار

بیکار به تمام افراد ۱۰ ساله و بیش تر اطلاق می‌شود که:

- ۱) در هفته‌ی مرجع فاقد کار باشند (دارای اشتغال مزدبگیری یا خوداشتغالی نباشند).
- ۲) در هفته‌ی مرجع و یا هفته‌ی بعد از آن آماده برای کار باشند (برای اشتغال مزدبگیری یا خوداشتغالی آماده باشند).
- ۳) در هفته‌ی مرجع و سه هفته قبل از آن جویای کار باشند (اقدامات مشخصی را به منظور جستجوی اشتغال مزدبگیری و یا خوداشتغالی به‌عمل آورده باشند).

افرادی که به دلیل آغاز به کار در آینده و یا انتظار بازگشت به شغل قبلی جویای کار نبوده، ولی فاقد کار و آماده برای کار بوده‌اند نیز بیکار محسوب می‌شوند.

اشتغال ناقص

افراد دارای اشتغال ناقص شامل تمام شاغلانی است که در هفته‌ی مرجع، حاضر در سرکار یا غایب موقت از محل کار بوده و به دلایل اقتصادی نظیر رکود کاری، پیدا نکردن کار با ساعت کار بیش تر، قرار داشتن در فصل غیرکاری و... کم تر از ۴۴ ساعت کار کرده، خواهان و آماده برای انجام کار اضافی در هفته مرجع بوده‌اند.

۱ - بر اساس استاندارد سازمان بین‌المللی کار (ILO)

شاخص‌ها

نرخ مشارکت اقتصادی (نرخ فعالیت اقتصادی)

عبارت است از نسبت جمعیت فعال (شاغل و بیکار) ۱۰ ساله و بیش‌تر (یا ۱۵ ساله و بیش‌تر) به جمعیت در سن کار، ۱۰ ساله و بیش‌تر (یا ۱۵ ساله و بیش‌تر)، ضرب‌در ۱۰۰.

$$\text{نرخ مشارکت اقتصادی} = \frac{\text{جمعیت فعال ۱۰ ساله و } (\text{ و })}{(\text{ و })} \times 100$$

نرخ بیکاری

عبارت است از نسبت جمعیت بیکار به جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، ضرب‌در ۱۰۰.

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{بت بیکار ۱۰ ساله و بیش } (\text{ یا } ۱۵ \text{ ساله و بیش })}{\text{جمعیت فعال ۱۰ ساله و بیش } (\text{ یا } ۱۵ \text{ ساله و بیش })} \times 100$$

نرخ بیکاری جمعیت - (-)

عبارت است از نسبت جمعیت بیکار ۱۵-۲۴ ساله (یا ۱۵-۲۹ ساله) به جمعیت فعال ۱۵-۲۴ ساله (یا ۱۵-۲۹ ساله)، ضرب‌در ۱۰۰.

$$\text{نرخ بیکاری جمعیت} = \frac{\text{بت بیکار } (\text{ یا } ۱۵ \text{ ساله})}{\text{جمعیت فعال } (\text{ یا } ۱۵ \text{ ساله})} \times 100$$

نسبت اشتغال

عبارت است از نسبت جمعیت شاغل به کل جمعیت در سن کار، ضرب‌در ۱۰۰.

$$\text{نسبت اشتغال} = \frac{\text{۱۰ ساله و بیش } (\text{ یا } ۱۵ \text{ ساله و بیش })}{\text{۱۰ ساله و بیش } (\text{ یا } ۱۵ \text{ ساله و بیش })} \times 100$$

سهم اشتغال ناقص

عبارت است از نسبت جمعیت دارای اشتغال ناقص به جمعیت شاغل، ضرب‌در ۱۰۰.

$$\text{سهم اشتغال ناقص} = \frac{\text{جمعیت دارای اشتغال ناقص}}{\text{جمعیت شاغل}} \times 100$$

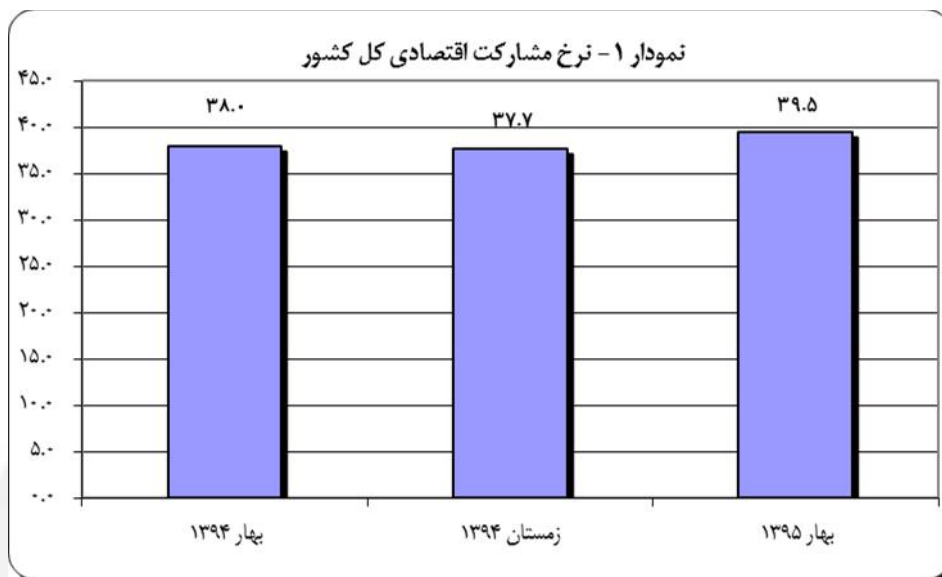
یافته‌ها

بر اساس نتایج این طرح در بهار ۱۳۹۵، عمده‌ترین شاخص‌های بازار کار در جدول ۱ ارائه شده است. همچنین جدول ۲ تغییرات شاخص‌های بازار کار را نسبت به فصل قبل (زمستان ۱۳۹۴) و فصل مشابه سال گذشته (بهار ۱۳۹۴) نشان می‌دهد. در جدول ۳ نیز شاخص‌های عمده‌ی بازار کار به تفکیک استان ارائه شده است.

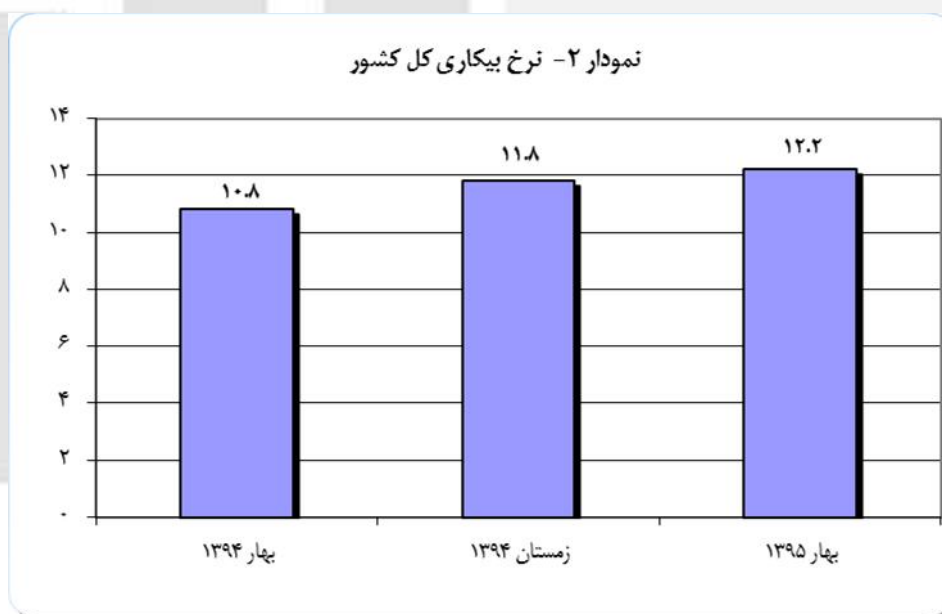
جدول ۱- شاخص‌های بازار کار به تفکیک جنس، نقاط شهری و روستایی- بهار ۱۳۹۵						
نقاط روستایی	نقاط شهری	زن	مرد	کل کشور	شاخص‌های نیروی کار	
۴۲/۰	۳۸/۷	۱۵/۲	۶۴/۰	۳۹/۵	نرخ	مشارکت اقتصادی جمعیت
۷۱۵۹۷۲۳	۱۸۵۹۴۶۷۵	۴۹۷۲۱۹۵	۲۰۷۸۲۲۰۴	۲۵۷۵۴۴۰۰	تعداد	۱۰ ساله و بیش‌تر
۸/۳	۱۳/۷	۲۰/۳	۱۰/۳	۱۲/۲	نرخ	بیکاری جمعیت ۱۰ ساله و بیش‌تر
۵۹۳۹۸۷	۲۵۵۵۶۹۴	۱۰۱۰۲۵۰	۲۱۳۹۴۳۲	۳۱۴۹۶۸۲	تعداد	
۸/۳	۱۳/۷	۲۰/۴	۱۰/۳	۱۲/۲	نرخ	بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر
۵۹۲۲۰۲	۲۵۵۳۵۹۵	۱۰۰۹۷۱۰	۲۱۳۶۰۸۷	۳۱۴۵۷۹۷	تعداد	
۲۲/۰	۳۰/۸	۴۴/۵	۲۳/۵	۲۷/۸	نرخ	بیکاری جوانان ۱۵-۲۴ ساله
۲۲۲۱۵۲	۶۰۴۲۰۳	۲۷۲۷۵۳	۵۵۳۶۰۳	۸۲۶۳۵۶	تعداد	
۱۸/۸	۲۷/۳	۴۲/۰	۲۰/۳	۲۴/۹	نرخ	بیکاری جوانان ۱۵-۲۹ ساله
۳۷۵۴۵۱	۱۴۱۵۶۵۹	۶۴۸۷۵۴	۱۱۴۲۳۵۶	۱۷۹۱۱۱۰	تعداد	
۳۸/۵	۳۳/۴	۱۲/۱	۵۷/۴	۳۴/۷	نسبت	نسبت اشتغال جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر
۶۵۶۵۷۳۶	۱۶۰۳۸۹۸۱	۳۹۶۱۹۴۵	۱۸۶۴۲۷۷۲	۲۲۶۰۴۷۱۸	تعداد	
۵۱/۷	۵/۷	۲۴/۹	۱۷/۸	۱۹/۱	سهم	اشتغال در بخش کشاورزی
۳۳۹۴۲۱۹	۹۲۰۵۲۹	۹۸۷۵۴۰	۳۳۲۷۲۰۹	۴۳۱۴۷۴۹	تعداد	
۲۵/۰	۳۴/۱	۲۴/۲	۳۳/۰	۳۱/۴	سهم	اشتغال در بخش صنعت
۱۶۳۹۹۵۰	۵۴۶۶۷۲۶	۹۵۹۸۷۶	۶۱۴۶۸۰۰	۷۱۰۶۶۷۶	تعداد	
۲۳/۳	۶۰/۱	۵۰/۸	۴۹/۲	۴۹/۴	سهم	اشتغال در بخش خدمات
۱۵۳۱۵۶۶	۹۶۴۶۰۴۱	۲۰۱۲۳۵۲	۹۱۶۵۲۵۶	۱۱۱۷۷۶۰۸	تعداد	
۱۳/۶	۸/۱	۴/۶	۱۰/۸	۹/۷	سهم اشتغال ناقص	
۳۸/۰	۴۰/۱	۱۴/۴	۴۴/۸	۳۹/۵	سهم شاغلین ۱۵ ساله و بیش‌تر با ساعت کار معمول ۴۹ ساعت و بیش‌تر	

* علت اختلاف در سرجمع ناشی از گرد کردن ارقام است.

بررسی نرخ مشارکت اقتصادی (نرخ فعالیت) جمعیت ۱۰ ساله و بیش‌تر نشان می‌دهد که ۳۹/۵ درصد جمعیت در سن کار (۱۰ ساله و بیش‌تر) از نظر اقتصادی فعال بوده‌اند؛ یعنی در گروه شاغلان یا بیکاران قرار گرفته‌اند. همچنین نتایج نشان می‌دهد که نرخ مشارکت اقتصادی در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط شهری نسبت به نقاط روستایی کم‌تر بوده است. بررسی روند تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی کل کشور نشان می‌دهد که این شاخص، نسبت به فصل مشابه در سال قبل (بهار ۱۳۹۴)، ۱/۵ درصد و نسبت به فصل گذشته (زمستان ۱۳۹۴) ۱/۸ درصد افزایش داشته است.

بررسی نرخ بیکاری جمعیت ۱۰ ساله و بیش تر نشان می دهد که ۱۲/۲ درصد از جمعیت فعال، بیکار بوده اند. بر اساس این نتایج، نرخ بیکاری در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط شهری نسبت به نقاط روستایی بیش تر بوده است. بررسی روند تغییرات نرخ بیکاری کل کشور نشان می دهد که این شاخص، نسبت به فصل مشابه در سال قبل (بهار ۱۳۹۴)، ۱/۴ درصد و نسبت به فصل گذشته (زمستان ۱۳۹۴) ۰/۴ درصد افزایش داشته است.

بررسی نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیش تر نشان می دهد که ۱۲/۲ درصد از جمعیت فعال، بیکار بوده اند. بر اساس این نتایج، نرخ بیکاری در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط شهری نسبت به نقاط روستایی بیش تر بوده است.

سهم اشتغال ناقص نشان می دهد که ۹/۷ درصد جمعیت شاغل دارای اشتغال ناقص بوده اند. این شاخص در بین مردان بیش تر از زنان و در نقاط روستایی بیش تر از نقاط شهری بوده است.

بررسی نسبت اشتغال جمعیت ۱۰ ساله و بیش تر بیانگر آنست که ۳۴/۷ درصد از جمعیت در سن کار (۱۰ ساله و بیش تر) شاغل بوده اند. این شاخص در بین مردان بیش تر از زنان و در نقاط روستایی بیش تر از نقاط شهری بوده است.

بررسی اشتغال در بخش‌های عمده اقتصادی نشان می‌دهد که بخش خدمات با ۴۹/۴ درصد بیش‌ترین سهم اشتغال را به خود اختصاص داده است. در مراتب بعدی بخش‌های صنعت با ۳۱/۴ و کشاورزی با ۱۹/۱ درصد قرار دارند.

بررسی نرخ بیکاری جوانان ۲۴ - ۱۵ ساله حاکی از آن است که ۲۷/۸ درصد از جمعیت فعال این گروه سنی بیکار بوده‌اند. این شاخص در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط شهری نسبت به نقاط روستایی بیش‌تر بوده است. بررسی روند تغییرات نرخ بیکاری جوانان ۲۴-۱۵ ساله کل کشور نشان می‌دهد که این شاخص نسبت به فصل مشابه در سال گذشته ۲/۸ درصد افزایش و نسبت به فصل قبل ۰/۸ درصد کاهش یافته است.

نرخ بیکاری جوانان ۲۹ - ۱۵ ساله نیز حاکی از آن است که ۲۴/۹ درصد از جمعیت فعال ۲۹ - ۱۵ ساله بیکار بوده‌اند. این شاخص در بین زنان نسبت به مردان و در نقاط شهری نسبت به نقاط روستایی بیش‌تر بوده است. بررسی روند تغییرات نرخ بیکاری جوانان ۲۹-۱۵ ساله نشان می‌دهد که این شاخص نیز نسبت به فصل مشابه در سال گذشته ۲/۵ درصد و نسبت به فصل قبل ۰/۱ درصد افزایش پیدا کرده است.

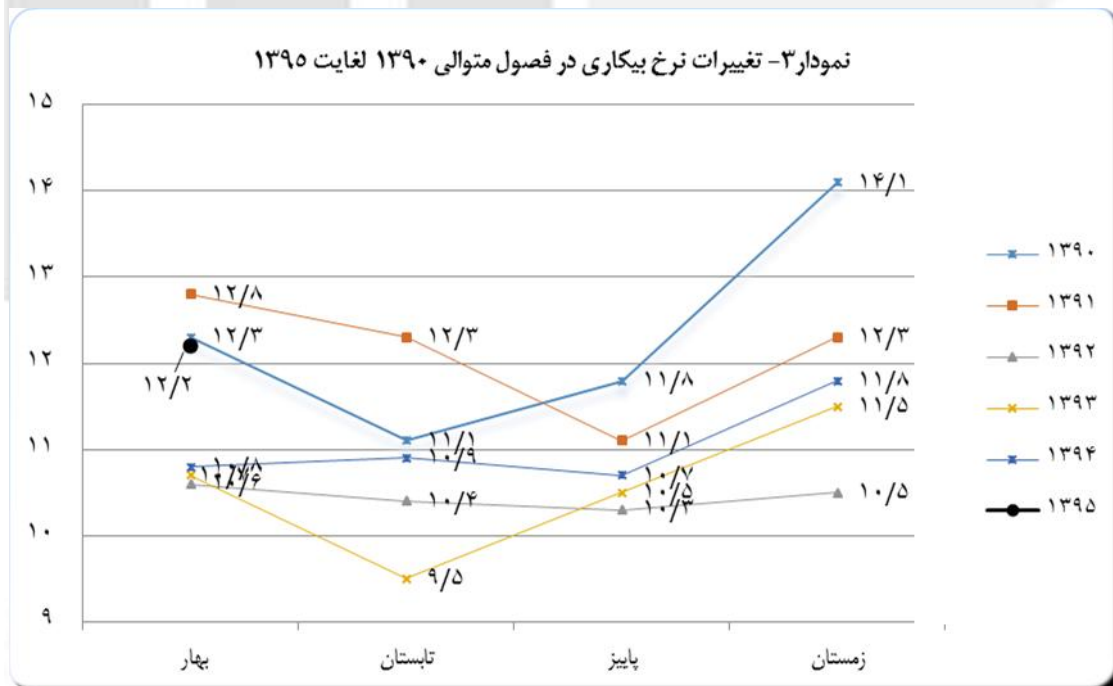
بررسی سهم شاغلین ۱۵ ساله و بیش‌تر با ساعت کار معمول ۴۹ ساعت و بیش‌تر نشان می‌دهد، ۳۹/۵ درصد شاغلین به‌طور معمول بیش از ۴۹ ساعت در هفته کار می‌کنند. این شاخص که یکی از نماگرهای کار شایسته است نشان می‌دهد در کشور سهم زیادی از شاغلین بیش‌تر از استاندارد کار می‌کنند.

جدول ۲- تغییرات شاخص‌های عمده‌ی بازار کار بر حسب جنس، نقاط شهری و روستایی؛ بهار ۱۳۹۵ نسبت به بهار و زمستان ۱۳۹۴ (درصد)

شاخص‌های نیروی کار		کل کشور				مرد		زن	
		بهار ۱۳۹۴		زمستان ۱۳۹۴		بهار ۱۳۹۴		زمستان ۱۳۹۴	
		نرخ	تغییرات	نرخ	تغییرات	نرخ	تغییرات	نرخ	تغییرات
نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ۱۰ساله و بیش‌تر		۳۸/۰	۱/۵	۳۷/۷	۱/۸	۶۲/۶	۱/۴	۶۲/۹	۲/۴
نرخ بیکاری جمعیت ۱۰ساله و بیش‌تر		۱۰/۸	۱/۴	۱۱/۸	۰/۴	۱۰/۲	۰/۱	۹/۰	۰/۶
نرخ بیکاری جوانان ۲۴-۱۵ساله		۲۵/۰	-۱/۵	۲۵/۰	-۰/۸	۲۵/۰	-۱/۵	۲۰/۹	۲/۶
نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۹ساله		۲۲/۴	-۰/۵	۲۲/۴	-۰/۵	۲۰/۸	-۰/۵	۲۰/۸	-۰/۵

نقاط روستایی				نقاط شهری				شاخص های نیروی کار
بهار ۱۳۹۴		زمستان ۱۳۹۴		بهار ۱۳۹۴		زمستان ۱۳۹۴		
نرخ	تغییرات	نرخ	تغییرات	نرخ	تغییرات	نرخ	تغییرات	
۴۰/۳	۱/۷	۳۸/۷	۳/۳	۳۷/۲	۱/۵	۳۷/۳	۱/۴	نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت ۱۰ساله و بیشتر
۷/۶	۰/۷	۹/۶	-۱/۳	۱۲/۰	۱/۷	۱۲/۶	۱/۱	نرخ بیکاری جمعیت ۱۰ساله و بیشتر
۱۷/۳	۴/۷	۲۴/۶	-۲/۶	۲۸/۹	۱/۹	۳۰/۶	۰/۲	نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۴ ساله
۱۵/۷	۳/۱	۲۱/۱	-۲/۳	۲۵/۱	۲/۲	۲۶/۲	۱/۱	نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۹ ساله

نمودار ۳ - نرخ بیکاری در فصول متوالی سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ را نشان می دهد.

جدول ۳ برخی از شاخص‌های عمده بازار کار را به تفکیک استان در بهار ۱۳۹۵ در مقایسه با بهار و زمستان ۱۳۹۴ نشان می‌دهد.

جدول ۳- شاخص‌های عمده بازار کار به تفکیک استان در بهار ۱۳۹۵ در مقایسه با بهار و زمستان ۱۳۹۴						
بهار ۱۳۹۴		زمستان ۱۳۹۴		بهار ۱۳۹۵		استان
نرخ بیکاری	نرخ مشارکت اقتصادی	نرخ بیکاری	نرخ مشارکت اقتصادی	نرخ بیکاری	نرخ مشارکت اقتصادی	
۱۰.۸	۳۸.۰	۱۱.۸	۳۷.۷	۱۲.۲	۳۹.۵	کل کشور
۷.۷	۴۰.۲	۸.۱	۳۷.۵	۶.۳	۳۹.۷	آذربایجان شرقی
۱۰.۷	۴۰.۷	۱۲.۵	۳۶.۱	۹.۲	۴۰.۶	آذربایجان غربی
۱۰.۵	۴۳.۶	۱۶.۷	۴۴.۰	۱۴.۸	۴۴.۳	اردبیل
۱۳.۶	۴۱.۱	۱۵.۰	۳۹.۴	۱۵.۷	۴۲.۰	اصفهان
۱۵.۸	۳۷.۵	۹.۹	۳۷.۰	۱۳.۸	۳۸.۵	البرز
۱۲.۲	۳۷.۳	۱۰.۱	۳۶.۹	۱۰.۲	۳۷.۱	ایلام
۹.۶	۳۷.۳	۹.۰	۳۷.۳	۸.۶	۳۶.۰	بوشهر
۷.۴	۳۶.۲	۸.۳	۳۷.۸	۱۳.۵	۴۰.۵	تهران
۱۳.۸	۳۶.۰	۱۹.۱	۳۴.۲	۱۷.۸	۳۶.۸	چهارمحال و بختیاری
۹.۱	۳۵.۸	۹.۸	۳۴.۹	۷.۳	۳۵.۶	خراسان جنوبی
۱۴.۶	۴۰.۱	۱۴.۰	۳۸.۰	۱۴.۸	۴۳.۱	خراسان رضوی
۹.۵	۴۱.۹	۱۲.۵	۴۰.۳	۸.۶	۴۲.۹	خراسان شمالی
۱۲.۰	۳۷.۷	۱۰.۵	۳۷.۹	۹.۴	۳۷.۱	خوزستان
۸.۵	۳۸.۵	۹.۲	۳۷.۶	۸.۴	۴۰.۳	زنجان
۱۰.۷	۳۹.۷	۷.۴	۳۶.۱	۹.۳	۳۹.۳	سمنان
۱۲.۵	۲۹.۷	۱۰.۸	۳۰.۳	۱۰.۸	۳۰.۷	سیستان و بلوچستان
۱۲.۶	۳۷.۷	۱۲.۹	۳۷.۵	۱۲.۳	۳۸.۶	فارس
۱۱.۹	۴۰.۳	۱۱.۹	۳۹.۲	۱۱.۹	۳۹.۳	قزوین
۹.۹	۳۲.۶	۱۱.۱	۳۵.۸	۱۴.۱	۳۵.۰	قم
۹.۸	۴۰.۷	۲۱.۲	۴۱.۲	۱۲.۰	۴۱.۹	کردستان
۵.۹	۳۲.۱	۹.۴	۳۵.۳	۱۲.۹	۳۶.۶	کرمان
۱۳.۷	۳۹.۶	۲۳.۱	۳۹.۱	۱۹.۲	۴۰.۵	کرمانشاه
۱۶.۰	۳۳.۲	۲۲.۹	۳۷.۵	۱۶.۴	۳۶.۸	کهگیلویه و بویراحمد
۱۲.۷	۳۸.۸	۱۵.۰	۳۷.۵	۱۳.۸	۳۹.۲	گلستان
۱۰.۰	۴۲.۰	۹.۶	۳۸.۹	۹.۳	۴۲.۷	گیلان
۱۰.۷	۳۵.۶	۱۴.۵	۳۵.۴	۱۴.۳	۳۳.۷	لرستان
۱۰.۰	۴۲.۱	۱۱.۰	۴۰.۵	۹.۸	۴۲.۶	مازندران
۱۰.۳	۳۶.۶	۹.۰	۳۵.۵	۷.۵	۳۴.۵	مرکزی
۱۵.۶	۳۶.۱	۱۱.۲	۴۰.۰	۱۱.۱	۳۹.۳	هرمزگان
۶.۷	۳۷.۷	۱۰.۷	۳۵.۱	۸.۸	۳۸.۹	همدان
۷.۹	۳۸.۲	۱۲.۳	۴۱.۶	۱۳.۶	۳۹.۵	یزد

نقشه ۱- نرخ بیکاری جمعیت ۱۰+ ساله و بیش تر در بهار ۱۳۹۵

